

Datum: 2025-04-16

Diariennr: BMN 2025-000015

Beslut om bygglov för nybyggnad av torn på fastigheten Valla 1:93

Förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar att

Bygglov beviljas med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900).

För åtgärden krävs en kontrollansvarig med behörighetsnivå K. Byggherrens förslag till kontrollansvarig godkänns. Kontrollansvarig är: Namn Lennart Lundmark, Skellefteå, behörighetsnivå K.

Tekniskt samråd enligt plan- och bygglagen krävs.

Beslutsmotivering

Enligt 9 kap. 31 § plan- och bygglagen ska bygglov ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden:

- inte strider mot områdesbestämmelser
- inte förutsätter planläggning
- uppfyller kraven i 2:a och delar av 8:e kap. plan- och bygglagen.

I detta ärende omfattas inte fastigheten av några områdesbestämmelser.

Åtgärden avser uppförande av torn och det bedöms inte få någon betydande inverkan på omgivningen eller miljön. Det är inte någon stor efterfrågan att bygga i området och det bedöms inte finnas några motstående markanvändningsintressen eller behov att reglera bebyggelsen av andra orsaker. Den sökta åtgärden bedöms därför inte vara sådan att markens lämplighet behöver prövas med detaljplan.

Valet av placeringen av tornet har utgått från befintlig infrastruktur i form av fiber på plats samt att nyttja en befintlig teknikbod för tillhörande telekomutrustning. Bedömningen är också att området redan är exploaterat genom väg och järnväg som löper parallellt med området för etableringen och därav bedöms tornet påverka landskapsbilden marginellt. Placeringen medför att majoriteten av tornet skymms av en träridå för många av de närboende. En förflyttning av tornet skulle inte tillföra lika stor nytta av funktionen med tornet som den nu aktuella lokaliseringen.

Platsen ligger inte inom något riksintresse-, kulturmiljö- eller annat skyddat område. Inga fasta fornlämningar finns i närhet till föreslagen placering.

Utifrån kartmaterial gränsar platsen för etableringen till ej fast mark och mark med låg genomsläpplighet. Den sökande för projektet meddelar att markentreprenören gör en bedömning på plats och om misstanke finns att marken inte har tillräcklig bärighet görs en geoteknisk utredning. Utifrån detta svar görs bedömningen att platsen är lämplig.

Etableringen bedöms inte medföra någon risk för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet för omgivningen på annat sätt.

Frågor från sakägare har inkommit hur tornet med dess antenn påverkar människor och djur. I detta fall handlar det om radiolänkar som skall ersätta fiber. Radiolänken använder mikrovågor på frekvensen 2,4 – 42 GHz. Aktuella antenner kommer sannolikt att använda 24 GHz. Strålsäkerhetsmyndigheten redovisar gjorda hälsoriskbedömningar gällande radiofrekventa fält som dessa antenner sänder ut (och som även sänds ut av basstationer). Skillnaden mellan basstationer och radiolänkar är att basstationerna är riktade dit människor förväntas vistas, medan dessa är riktade mot varandra (en sändare och en mottagare) och dessutom på hög höjd, i detta fall 30 meter upp i luften. Strålsäkerhetsmyndigheten beskriver att strålningen bara är stark åt det håll antennen är riktad. Bakom, under eller över en antenn är strålningen svag. Radiovågornas styrka minskar mycket snabbt med ökande avstånd till antennen, referensvärdet överskrids bara på någon eller några meters avstånd. Det finns inte några vetenskapligt grundade misstankar om att så låga nivåer innebär några hälsorisker. I detta fall är masten 30 meter hög och därmed borde risken att exponeras vara liten.

Synpunkter har även inkommit om att tornet kommer att blinka och störa utsikten. Avsikten med tornet är att betjäna det omkringliggande samhället med elektronisk kommunikation i form av internet samt bibehålla förutsättningarna för elektronisk kommunikation i Jämtlands län, det vill säga ett allmännyttigt ändamål. Bedömningen är därför att det stora samhällsintresset som tornet innebär är större än det enskilda intresset. Bedömningen är också att det inte blir någon omfattande inskränkning i den rådande landskapsbilden i och med närheten till väg och järnväg samt det befintliga skogsparti som finns i anslutning till den planerade etableringen och som för många av de närboende kommer att skymma delar av tornet. Olägenheten som beskrivits är inte större än att den får accepteras. Den sökande har meddelat att ingen belysning kommer att sitta i tornet.

Väg finns redan till platsen och trafikmiljön bedöms bli god. Utryckningsfordon kan ta sig till platsen.

I övrigt ska åtgärden utformas och placeras på ett sätt som innebär att den bedöms uppfylla tillämpliga bestämmelser i 2:a och 8:e kap. plan- och bygglagen.

Underlag för beslut

Bygg- och miljöförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-04-16
Information om mobil kommunikation, inkommen 2025-03-21
Teknisk information gällande utrustning i torn, inkommen 2025-03-18
Kommunicering med Strålsäkerhetsmyndigheten inkommen 2025-04-07, 2025-04-10
Lokaliseringsutredning inkommen 2025-04-10

Handlingar som ingår i beslutet

Situationsplan, inkommen 2025-03-21
Situationsplan, inkommen 2025-03-21
Fasadritning, inkommen 2025-02-04
Ritning torn, inkommen 2025-02-05

Upplysningar

Startbesked krävs innan arbetet får påbörjas. Trots startbesked får beslut om bygglov verkställas tidigast fyra veckor efter att beslutet kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar.

För att utföra åtgärden ska du ha samtliga fastighetsägares och nyttjanderättshavares tillstånd, om sökande inte äger fastigheten helt själv eller om det finns servitut eller nyttjanderätt på fastigheten.

Bygglovet upphör att gälla om arbetet inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Enligt Luftfartslagen SFS (2010:500 6 kap 23§) ska en flyghinderanmälan skickas in före uppförandet av ett högt objekt. Anmälan ska göras till Försvarmakten senast fyra veckor innan objektet når en höjd av 20 m (45 m inom sammanhållen bebyggelse) och därmed kan utgöra fara för flygsäkerheten. Ytterligare information finns på www.forsvarsmakten.se

Tidigast när exakt tidpunkt för resning, position och höjd är fastställd och senast fyra veckor före resningen ska en flyghinderanmälan insändas av den sökande enligt Luftfartsförordningen 6 kap. 25§.

Hindermarkering ska ske i enlighet med Transportstyrelsens föreskrifter, TSFS 2020:88. I de fall som hinderytor enligt ICAO Annex 14 genomträngs, skall TSFS 2019:22 följas.

Strålsäkerhetens allmänna råd SSMFS 2008:18 om begränsning av allmänhetens exponering för elektromagnetiska fält skall följas.

Om beslutet inte följs ska byggsanktionsavgift tas ut enligt 11 kap. plan- och bygglagen.

Detta beslut kan överklagas till länsstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Ansökan om bygglov avser nybyggnad av ett grått ostagat torn av stål med en höjd på 30 meter intill befintlig teknikbod på fastigheten Valla 1:93. Sökande är Telia Towers Sweden AB c/o Vinnergi AB. Syftet med anläggningen är elektronisk kommunikation, d.v.s. uppkoppling av internet. Tornet är avsett för att montera radiolänkar som skall ersätta den nedgrävda fiber som nått slutet av sin livslängd. Radiolänk använder mikrovågor på frekvensen 2,4 – 42 GHz. Aktuell antenn kommer sannolikt att använda 24 GHz. Anläggningen är sålunda inte avsedd för publikt nät, typ 4- och 5G. Länken kommer att sitta på 30 meters höjd, därmed gör den sökande bedömningen att inga människor hamnar i vägen för den så kallade "fresnelzonen". Platsen för etableringen har valts då placeringen är nära den befintliga nedgrävda fibern som nått slutet av sin livslängd samt befintlig teknikbod. Ingen belysning kommer att sitta i tornet.

Fastigheten ligger utanför detaljplanelagt område och utanför sammanhållen bebyggelse.

Platsen för etableringen är beläget ca 1,5 kilometer fågelvägen öster om Håsjö gamla kyrka med kyrkby samt byn Valla med flera välbevarade 1800-talsbyggnader som i översiktsplanen är utpekade som områden/byar med kulturvärden av riksintresse.

Etableringen av tornet är i utkanten av byn Valla och ca 200–300 meter från området som beskrivs ovan.

Yttranden

Grannar och andra berörda har givits möjlighet att lämna synpunkter. 107 stycken höranden har skickats ut, varav en del är ägare till flera fastigheter och därmed är antalet hörande i praktiken något lägre.

Kungörelse har gjorts i ÖP och LT.

54 har svarat och 3 av dessa har haft synpunkter. Frågor om placeringen av tornet, påverkan på människor och djur, samt störd utsikt och blinkande ljus.

53 av de som hörts har inte svarat vilket tolkas som att de inte har några synpunkter.

Ägarna till fastigheten är hörda och har inget att erinra.

Remiss har skickats till Trafikverket som lämnat ett yttrande och gör bedömningen att avståndet mellan ett torn och en allmän väg bör uppgå till minst två tredjedelar av tornets höjd. Trafikverket förutsätter att master och torn dimensioneras och uppförs enligt gällande lagar och föreskrifter, för att minimera risken för fall, kollaps eller sabotage som påverkar vägen. I detta fall är avståndet ca 18 meter till befintlig väg och tornets höjd är 30 meter. Trafikverket har därför bedömt att placeringen bör justeras med 2 meter så att det hamnar tillräckligt långt från väg. Justeringen är åtgärdad av den sökande.

Remiss har skickats till Försvarsmakten gällande bygglov för högt objekt. De har inga synpunkter, de bedömer att föreslagen åtgärd inte innebär risk för påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del.

En förfrågan om flyghindersanalys har sänts till LFV (Air navigation services of Sweden), de har inget att erinra.

En förfrågan har skickats till Sundsvall-Timrå Airport, de har inget att erinra.

Räddningstjänsten Jämtland, har inget att erinra.

Raeditievaerie sameby, har inget att erinra.

Jinjevarie sameby, har inget att erinra.

Ohredahke sameby, har inget att erinra.

Jovnevaerie sameby, har inget att erinra.

Länsstyrelsen Jämtland, har inget att erinra.

VMR (vatten och miljöresurs), VA och avfall har inget att erinra.

Remiss har skickats till miljöenheten som meddelar att Telia Sverige AB har som operatöransvar för att den utrustning som kommer att sättas upp på masten placeras så att referensvärden inte överskrids där allmänheten vistas.

Avgift

Avgiften för bygglovet är 11 799 kr i enlighet med taxa, tabell A 4.5, fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Tidsfristen började löpa 2025-03-21 och beslut fattades 2025-05-09, vilket innebär att lagstadgade tidsfrister för handläggningen har hållits. Avgiften har inte reducerats med stöd av 12 kap. 8 a § plan- och bygglagen.

Avgift för startbeskedet tillkommer som beräknas bli 4 968 kr.

Expediering

Beslutet med tillhörande handlingar, och överklagandehänvisning delges:

Sökanden

Vanida Dahlström
Gevåg 146
844 91 Hammarstrand

Daniel Dahlström
Gevåg 146
844 91 Hammarstrand

Anna-Karin Vestberg
Valla 273
844 97 Kälarne

Patrik Högbom
Valla 273
844 97 Kälarne

Christoffer Johansson
Håsjöbyn 105
844 97 Kälarne

Staten Trafikverket
781 89 Borlänge

Beslutet meddelas:
Sakägare enligt förteckning

Beslutet kungörs i:
Post- och Inrikes Tidningar

Bygg- och miljöförvaltningen i Bräcke och Ånge kommuner
Karina Mattiason
Byggnadsinspektör